
УДК 582.669.26(477)

Л.І. КРИЦЬКА, М.М. ФЕДОРОНЧУК, О.М. ЦАРЕНКО, М.В. ШЕВЕРА

Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
252601 Київ, МСП-1, вул. Терещенківська, 2

**ТИПІФІКАЦІЯ ВИДІВ СУДИННИХ РОСЛИН, ОПИСАНИХ З УКРАЇНИ:
РОДИНА CARYOPHYLLACEAE JUSS. (ПІДРОДИНА SILENOIDEAE A. BR.)**

таксономія, тип виду, базіонім, голотип, лектотип, ізотип, неотип, Caryophyllaceae, Україна

У статті наведено список видів під родини Silenoideae A. Br., що є завершенням публікації списку видів родини Caryophyllaceae Juss., описаних з території України. На основі критичного перегляду літературних даних та гербарних матеріалів проведена їх типіфікація.

© Л.І. Крицька, М.М. Федорончук, О.М. Царенко, М.В. Шевера, 1999

Список підготовлений на основі ревізії підродиної і включає 78 видів (деякі з них зараз розглядаються як синоніми).

Для кожного виду вказуються базіонім, основна синоніміка, а також номенклатурний тип — цитування протологу, або голотипу, лектотипу чи неотипу та місце їх зберігання. В окремих випадках замість конкретного номенклатурного типу наводяться автентичні зразки. Тип подається згідно з оригінальним описом зі збереженням старих назв адміністративних пунктів.

Heliosperma Rchb.

1. *H. arcanum* Zapał. 1911, Rozpr. Wydz. Mat.-Przyr. Polsk. Akad. Um. (Biol.), ser. 3, 11 B: 267; idem, 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 203; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 579. — *Ixosa arcana* (Zapał.) Ikonn. 1984, Нов. системат. высш. раст. 19: 65.

Тип: «*Silene quadrifida*», Zaleszczyki 1855 legit G. Zipser» (KRAM).

2. *H. quadrifidum* (L.) Rchb. ssp. *carpatica* Zapał. 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 201. — *H. carpaticum* (Zapał.) Klokov, 1952, Фл. УРСР, 4: 578; Дубовик, 1977, Визнач. росл. Укр. Карпат: 89. — *Ixosa carpatica* (Zapał.) Ikonn. 1984, Нов. системат. высш. раст. 21: 62.

Тип: «Tziwtzin» (KRAM).

Gypsophila L.

1. *G. collina* Steven ex Ser. in DC. 1824, Prodr. I: 352; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 585, pro syn. *G. dichotoma* Besser; Царенко, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 6: 637, pro syn. *G. dichotoma* Besser.

Тип: «circa Odessam» (місце зберігання невідоме).

2. *G. glomerata* Pall. ex M. Vieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc. 1: 321; Иконников, 1976, Нов. системат. высш. раст. 13: 118, pro syn. *G. pallasii* Ikonn.

Тип: «In Tauriae et Caucasi lapidosis, praesertim calcareis» (LE).

3. *G. oligosperma* Krasnova, 1971, Укр. ботан. журн., 28, 1: 94. — *G. altissima* auct. fl. ucr., non L.

Тип: «Regio silvatico-stepposa donetzica: provincia Donetz, prope oppidum Lugansk, in declivis argilloso-calcareis ad flumen Lugan, 2.VII.1931, leg. G. Kleopow et M. Kosetz» (KW, голотип, ізотип; LE, MW, ізотипи).

4. *G. pallasii* Ikonn. 1976, Нов. системат. высш. раст. 13: 118. — *G. glomerata* auct. fl. ucr., non Adam.

Тип: «...in Tauria» (LE, лектотип).

5. *G. paulii* Klokov, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 25; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 589; Царенко, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 6: 636, pro syn. *G. perfoliata* L. var. *glabra* (Fenzl) O. Tzarenko.

Тип: «Окр. г. Николаєва (Україна), с. Малає Корениха х Вишневка, на правом песчаном березу Буга, изредка. 23.VII.1928, П. Опперманн» (KW, голотип).

6. *G. stepposa* Klokov, 1921, Журн. Русск. ботан. о-ва, 6: 137; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 592; Иконников, 1976, Нов. системат. высш. раст. 13: 116, pro syn. *Psammophiliella stepposa* (Klokov) Ikonn.

Тип: «Locis steppaceis subsalsis prope Kislovka, in pago Kupjaniense, prov. Russia australis. Charcov. 13.VII.1916, leg. M. Klokov» (KW, лектотип).

7. *G. thyraica* Krasnova, 1971, Укр. ботан. журн., 28, 1: 95. — *G. altissima* auct. fl. ucr., non L.

Тип: «Кам'янецька округа. С. Вербка. Безлісні товтри, 15.VII.1925, А. Lazarenko» (KW, голотип).

8. *G. ucrainica* Kleopow, 1936, Фл. СССР, 6: 891; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 584, pro syn. *G. fastigiata* L.

Тип: «In viciniis urbis Kiev in pineto prope pag. Darnitza 9.VII.1909. Leg. E. Bordzilowski» (LE, голотип).

Otites Adans.

1. *O. artemisetorum* Klokov, 1952, Фл. УРСР, 4: 657, 559;

Девятов, 1987, Нов. системат. высш. раст., 1987, 24: 90. — *Silene chersonensis*

subsp. *littoralis* Kleopow, 1936, Журн. Ін-ту ботан. АН УРСР, 9: 118. — *S. artemisetorum* (Klokov) Czerep. 1995, Сосуд. раст. Рос. и сопред. госуд.: 331.

Тип: «RSS Ucr., ditio Chersonensis, districtus Golopristsaniensis. Insula Dolgij, dicta in sinum Jagorlyk Moris Nigri. In steppa. 3.VII.1965, leg. G. Kusnetzova» (KW, неотип).

Примітка: А. Дев'ятов (ц. м.) подає тип виду за протоологом: «RSS Ucr. ditio Chersonensis, Dzharylgacz, 16.V.1936, I. Zoz». Вказаний зразок, який зберігався в Гербарії СВУ, втрачений.

2. *O. dolichocarpa* Klokov, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 23; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 557; Дев'ятов, 1987, Нов. системат. высш. раст. 24: 89.

Тип: «RSS Ucr., ditio Zaporoviensis, distr. Mariupol, prope r. Novo-Petrivka, in declivibus lapidosis ad fl. Berda, 3.VI.1930, G. Kleopow» (KW, голотип).

3. *O. granitcola* Klokov, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 21; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 555; Зиман, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 76; Дев'ятов, 1987, Нов. системат. высш. раст. 24: 89, pro syn. *O. hellmannii* (Claus) Klokov.

Тип: «RSS Ukr. Cherson, loco Verevczina Balka dicto, leg. J. Peczowski» (LE, голотип).

4. *O. maetica* Klokov, 1952, Фл. УРСР, 4: 658, 562; Дев'ятов, 1987, Нов. системат. высш. раст. 24: 91.

Тип: «RSS Ucr., in viciniis opp. Zdanov (alim Mariupolj). In calcareis ad fl. Kalczik, 30.VI.1925, G. Kleopow» (KW, голотип).

5. *O. moldavica* Klokov, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 24; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 564; Дев'ятов, 1987, Нов. системат. высш. раст. 24: 90. — *Silene moldavica* (Klokov) Šourkova, 1977, Preslia, 49: 12.

Тип: «RSS Ucr., ditio Odessana, distr. Kotovskiensis, p. Lipetzkoje. Ad silvam, in declivio steppacea, 25.VI.1937, N. Ossadczaja» (KW, неотип).

Примітка. Вказаний у протолозі тип виду «RSS Ucr., prope opp. Tyraspol, VII.1930, P. Orregrmann», що зберігався в Гербарії KW, загублений. Неотип вибраний А. Дев'ятовим (ц. м.).

6. *O. orae-syvaschicae* Klokov, 1952, Фл. УРСР, 4: 658, 564.

Тип: «RSS Ucr., districtus Novotroitskiensis, occidentem versus p. Nova-Michajlovka, in abruptis Syvaschicis, 3.VIII.1927, leg. M. Kotov» (KW, неотип).

Примітка. Вказаний у протолозі тип виду «RSS Ucr., ditio Chersonensis, regio Syvaschica, in vallo perekopiensis, 22.VI.1932. Legit M. Klokov», який зберігався в Гербарії KW, загублений.

Silene L.

1. *S. berdaui* Zapał. 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 182; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 536, pro syn. *S. armeria* L. var. *berdaui* (Zapał.) Kulcz.; Федорончук, hoc. loco, pro syn. *S. armeria* L. f. *berdaui* (Zapał.) Fedor.

Тип: «prope Bielany Czarkoviae inter segetes (Berdaui), Janow prope Leopolim» (KRAM).

2. *S. borysthena* (Gruner) Walters, 1964, Feddes Repert. 69, 1: 47. — *S. otites* (L.) Wibiral «» *borysthena* Gruner, 1868, Bull. Soc. Nat. Moscou, 41, 3: 126. — *Otites borysthena* (Gruner) Klokov, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 22, desc. superfl.; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 556.

Тип: «In collibus arenosis veg. demissae ad Borysthenem» (LE, лектотип).

3. *S. carpatca* (Zapał.) Czopik, 1976, Високогірна фл. Укр. Карпат: 40; Дубовик, 1977, Визначн. росл. Укр. Карп.: 86. — *S. venosa* Aschers. var. *c. carpatca* Zapał. 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 173; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 526, pro syn. *S. latifolia* (Mill.) Rende et Briff. var. *carpatca* Zapał. — *Oberna carpatca* (Zapał.) Czerep. 1981, Planta Vasc. Ross. et Civitatum Collimitanearum: 327; Федорончук, hoc. loco, pro syn. *O. behen* (L.) Ikonn. var. *carpatca* (Zapał.) Fedor.

Тип: «W Tatrach po 1825—1980 m, w Karpatach Sandomierskich po szczyty 1348 m (Kotula), w Karpatach Dniestrzańskich: Sywula, Ihrowiszczce (Rehman), Grofa (Wofoszczak), Bratkowska W. 1625 m; na Czarnej Horze po 1925—1945 m, Farko po 1895 m, Trojaga po 1939 m, w Alpach Rodneńskich po 2050—2095 m (Zapałowicz)» (KRAM).

4. *S. chersonensis* (Zapał.) Kleopow, 1929, Вісн. Київ. ботан. саду, 9: 9, s. str. —

S. densiflora d'Urv. var. *f. chersonensis* Zapař. 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 189. — *Otites chersonensis* (Zapař.) Klokov, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 25; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 560; Holub, 1970, Folia Geobot. Phytotax. (Praha), pro syn. *O. exaltata* (Friv.) Holub.

Тип: «Iwanowka prope Berislav distr. Cherson «in pratis stepposis» (Paczoski)» (KRAM).

5. *S. coringifolia* Andrž. 1860, Тр. комис. Киев. уч. окр. 4, 1 (Исчисл. раст. Подол. губ. 1): 19; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 528, in adnot. ad *S. fabaria* (L.) Sibth. et Smith; Федорончук, 1997, Укр. ботан. журн., 54, 1: 72, pro syn. *Oberna cserei* (Baumg.) Ikonp.

Тип: «Хмельницька обл., Кам'янсьць-Подільський р-н, с. Шутнівці, карниз на крутому кам'янистому схилі до р. Смотрич, 25.VII.1978, М. Бортяк, Я. Дідух» (KW, неотип).

Примітка. За протоологом цитується «in saxosis pagi Wroblowce...», автентичні зразки виду в Гербарії KW відсутні.

6. *S. crispata* Steven, 1856, Bull. Soc. Nat. Mosc. 29, 1: 315. — *Oberna crispata* (Steven) Ikonp. 1976, Нов. системат. высш. раст. 13: 119; Федорончук, 1997, Укр. ботан. журн., 54, 1: 74.

Тип: «Circa Sudak ...» (H).

7. *S. densiflora* d'Urv. 1822, Mem. Soc. Linn. Paris, 1: 303. — *Otites densiflora* (d'Urv.) Grossh. 1945, Фл. Кавк. 2, 3: 256; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 558.

Тип: «In paucis Tauriae, prope Kerch» (P).

8. *S. donetzica* Kleorow, 1936, Журн. Ін-ту ботан. АН УРСР, 9: 116. — *Otites donetzica* (Kleorow) Klokov, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 25; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 569.

Тип: «RSS Ucr., ditio Donetzica, prope st. v. f. Jassinovataja, ad fl. Kalmiuss, 13.VII.1931, G. Kleorow» (KW, лектотип).

9. *S. dubia* Herbich, 1859, Fl. Bukov.: 38; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 542; Федорончук, 1997, Укр. ботан. журн., 54, 6: 562. — *S. nutans* L. subsp. *dubia* (Herbich) Zapař. 1911, Rozpr. Wyzd. Mat. Przyn. Polsk. Acad. Um. (Biol.) ser. 3, 11 V: 151.

Тип: «In Voralpen-Thälern bei Czokanestie, im Thale, Oize und Bodosch. Bei Kirlibaba, im Vallestina, am Futurica und Piatra-Zibon. Bei Dorna-Watra und Kandkeny, am Ouschor und Budka-Kandvenului. Bei Poschorita auf dem Montschel. Bei Kimpolung 3400' ü. d. M., auf dem Rareu und Pietrile-Domnei» (KRAM).

10. *S. eugeniae* Kleorow, 1936, Журн. Ін-ту ботан. АН УРСР, 9: 119. — *Otites eugeniae* (Kleorow) Klokov, 1974, Нов. системат. высш. и низш. раст. 1974, 8: 61.

Тип: «Білоцерківська округа, Богуславський р-н, с.с. Мотори х Чайки. На вирубці соснового лісу. 3.VII.1929, С. Полонська, sub nom. *S. pseudotites* Besser» (KW, лектотип).

11. *S. hyranica* Klokov, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 20; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 534; Федорончук, 1997, Укр. ботан. журн., 54, 6: 558.

Тип: «RSS Ucr., distr. Ananijev, prope illapsu riv. Bakshala in Hyranim, sub rubibus graniticis, 4.VII.1913. Leg. J. Paczoski» (LE, голотип).

12. *S. jailensis* N.I. Rubtzow, 1974, Бюл. Гос. Никит. ботан. сада (Ялта), 2 (24): 5; Федорончук, 1997, Укр. ботан. журн., 54, 6: 561.

Тип: «Tauria montana, Gurzuf-jaila, 1430 m s.m., in saxosis calcareis, 27.VII.1973, fl., leg. N. Rubtzow et T. Larina» (YALT, голотип).

13. *S. jundzillii* Zapař. Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 197; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 545; Федорончук, 1997, Укр. ботан. журн., 54, 6: 563.

Тип: «In regione montana Carpatorum orientalium, in pratis ad margines silvarum, frequens: Zabie circ. 650 m et ultra (Witwicki, Slefndziński), in pratis sub Czarna Gora (Rehman, Zapařowicz), Skupova-Uhorski 1200—1210 m (Zapařowicz), in Bukovina: Berhomet (Paczoski), Lopuszna, Czokanestie, Valestina, Dzumaleu «in pratis subalpinis» (Herbich)» (KRAM).

14. *S. krymensis* Kleorow, 1936, Ботан. журн. АН УРСР, 9: 115. — *Otites krymensis* (Kleorow) Klokov, 1974, Нов. системат. высш. и низш. раст. 1974: 58. — *O. krymensis* (Kleorow) Holub, 1977, Folia Geobot. Phytotax. (Praha), 12: 427, comb. superfl.

Тип: «Крымская обл., Белогорский район, с. Вышенное, Белая Скала, меловые склоны, 29.VIII.1964, О. Дубовик» (KW, неотип).

Примітка. Неотип вибраний М. Клоковим.

15. *S. lithuanica* Zapal. 1911, Rospr. Wyd. Mat.-Przyr. Polsk. Akad. Um. (Biol.), ser. 3, 11 B: 285; idem, 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 181; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 536; Федорончук, 1997, Укр. ботан. журн., 54, 6: 558.

Тип: «In Polesia lithuanica: Swieta Wola, Porzeczce (Rehman), Wieleśnica (Twardowska); in Polesia volhyniensi: Rokitno, Karpiłowka (Rehman)» (KRAM).

16. *S. mariae* Klokov, 1952, Фл. УРСР, 4: 657, 539.

Тип: «RSS Ukr., ditio Nikolajeviensis, prope pag. Ak-Meczjetj, in graniticis ad Huranim, 30.VI.1930, leg. M. Klokov» (KW ?).

Примітка. Тип цитується за протологом, в даний час його місцезнаходження невідоме і зразки виду в Гербаріях KW і CWU відсутні.

17. *S. media* (Litv.) Kleorow, 1929, Вісн. Київ. ботан. саду, 9: 64. — *S. otites* (L.) Wibiral var. *media* Litv. 1902, in Sched. Herb. Fl. Ross. 4: 3. — *Otites media* (Litv.) Klokov, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 25; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 557.

Тип: «Prope urbem Ekaterinoslaw, in aegrosis, majo 1899, Legit I. Akinfiew» (Herb. Fl. Ross. N 910) (LE, голотип; KW, ізотип).

18. *S. montifuga* Klokov, 1952, Фл. УРСР, 4: 656, in adnot. ad *S. ucrainica* Klokov.

Тип: «... prope a tractu Scuzelico, 4.VII.1924, N. Poplavskaja» (LE, голотип).

19. *S. odessana* Klokov, 1952, Фл. УРСР, 4: 657, 538.

Тип: «Одеська обл. Овідіопольський р-н, с. Санжійка, лесові схили на березі Чорного моря, 2.VII.1972, Л. Крицька» (KW, неотип).

Примітка. Прочитований у протолозі тип виду «RSS Ucr. prope Odessam», який зберігався у Гербарії KW, загублений.

20. *S. pseudotites* Besser, in Reichenbach 1832, Fl. Germ. Exs.: 819. — *Otites pseudotites* (Besser) Klokov, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 25; Дев'ятов, 1987, Нов. системат. высш. раст. 24: 91.

Тип: «RSS Ucr. ditio Chmelnitzkiensis, distr. Czemeroveziensis, p. Bjelaja, 23.VII.1954, M. Kotov et R. Teliczko» (KW, неотип).

Примітка. За А. Дев'ятовим (ц.м.) тип виду «Auf steinigen Weisen am M. Spaccato bei Bassowitza, Heinh. Junj» (B ?) можливо загублений, тому ним вибраний неотип.

21. *S. steppicola* Kleorow, 1939, Журн. Ін-ту ботан. АН УРСР, 21-22 (29-30): 249; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 549.

Тип: «Полтавская губ., Кобелякский у., поляны в лесу бл. железнодорожной колонии, 15.V.1897. Собрал Н. Цингер» (KW, лектотип).

22. *S. subleopoliensis* Zapal. 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 183.

Тип: «In Zalesie ad Janów prope Leopolim «in arborum caede» ab J. Król lecta» (KRAM).

23. *S. syreitschikowii* P.A. Smirn. 1940, Бюл. Моск. о-ва естествоиспыт. прир. (отд. биол.) нов. сер., 49, 2: 87; Федорончук, 1997, Укр. ботан. журн., 54, 6: 561. — *S. supina* M. Bieb. «β» «foliis latioribus planis» M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc. 1: 336.

Тип: «Karadagh. In lapidosis submolibus, 10.VIII.1928, fr. N 176, D.P. Syreitschikow» (MW, голотип).

24. *S. sytnikii* Krytzka, Novosad et Protoporova, 1996, Укр. ботан. журн., 53, 5: 581.

Тип: «Ucrainia, ditio Mykolajeviensis, prope pag. Konstantinowka, in rupibus granitis ad Huranim, 25.VII.1994, leg. L. Krytzka, V. Novosad, V. Protoporova» (KW, голотип).

25. *S. swaschica* Kleorow, 1939, Журн. Ін-ту ботан. АН УРСР, 21-22 (29-30): 248; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 548; Федорончук, 1997, Укр. ботан. журн., 54, 6: 560.

Тип: Distr. Cherson. Коса Тендер. Біл кучугури. У тригуляційного знаку, 500 м. на північ від берега Чорного моря. Ракушняковий хребтик. 17.VII.1929, П. Давидич, N 458 (KW, лектотип).

26. *S. ucrainica* Klokov, 1952, Фл. УРСР, 4: 656, 537.

Тип: «RSS Ukr., prope Mariupolj» (Ucraina australis. Distr. Mariupol. Pag. Klimuschi. In calcareis ad «Komarova balka» 14.VIII.1929, G. Kleorow) (KW, голотип).

27. *S. zawadskii* Herbich, 1835, in Zawadski, Enum. Pl. Galic. Bukow.: 191. — *Elisanthe zawadskii* (Herbich) Klokov, Визн. росл. УРСР: 647; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 574, comb. iterum.

Тип: «... in cacumine montis Rareu ...» (KRAM).

Dianthus L.

1. *D. andrzejowskianus* (Zapał.) Kułcz. 1919, Rospr. Wydz. Mat.-Przyr. Polsk. Akad. Um. 59, ser. B.: 313; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 604; Федорончук, 1988, Укр. ботан. журн., 55, 2: 164. — *D. capitatus* Balb. ex DC. subsp. *andrzejowskianus* Zapał. 1911, Rospr. Wydz. Mat.-Przyr. Polsk. Akad. Um. (Biol.), ser. 3, 11 B: 25; id. 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 133.

Тип: «In Podolia galiciensis: Kaczanówka prope Podwołoczyska (Rehman), Miodobory distr. Skatów freguens (Szafer), Bilcze, Monasterek distr. Borszczów (Błocki), Czortowiec, Ostrowiec distr. Horodenka (Sleńdziński), etc.; Wołczków prope Maryampol (Rehman), hic limitem occidentalem attingens» (KRAM).

2. *D. bessarubicus* (Kleopow) Klokov, 1948, Ботан. журн. 5, 1: 28, sine auct. comb.; Клоков, 1974, Нов. системат. высш. и низш. раст.: 8; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 167. — *D. polymorphus* M. Bieb. subsp. *bessarubicus* Kleopow, 1932, Вісн. Київ. ботан. саду, 14: 114.

Тип: «Измайльская обл., Килийский р-он, Вилково, кучугуры. 21.IX.1949, О. Романова» (KW, лектотип).

3. *D. borbasii* Vandas, 1886, Oesterr. Bot. Zeitschr. 36: 193; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 613; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 166.

Тип: «Um Konstantinow bei Klewan auf trockenem mit Gebüsch sparsam bewachsenen Hügel ziemlich häufig. Auch nahe Cuman bei Olicka, selten» (місце зберігання невідоме).

4. *D. bucoviensis* (Zapał.) Klokov, 1950, Визн. росл. УРСР: 657; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 606; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 164, pro syn. *D. carpathicus* Woł. — *D. carthusianorum* L. var. *bucoviensis* Zapał. 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 113 («bukovinensis»).

Тип: «Na Bukowinie w dziedzinie górskiej: Briaza nad Moldawa na skałach serpentynowych koło 950 m obficie (Raciborski) i podalpejskiej na granicy lasow: Petrile Doamnei na skałach wapiennych, w Marmaroskiem: Pietrus (na połud. od Bogdanu) na skałach wybuchowych (Zapałowicz); nadto z niepewnej miejscowości pod I. Zielnika 69/4053 (Rehman). Przeważnie na skałach wybuchowych» (KRAM).

5. *D. campestris* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc. 1: 326, 427; 1819, 3: 298; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 624; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 424.

Тип: «In arena mobili circa Charcow» (LE).

6. *D. carbonatus* Klokov, 1927, Наук. зап. по біології: 15; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 627; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 425.

Тип: «Юзовка (Сталіно), околиці, степові місця, 1—5.V.1924, М. Клоков» (KW, неотип).

Примітка. М. Клоков у протолозі не виділив типовий зразок, а вказав лише три досліджені екземпляри, які у Гербаріях CWU і KW відсутні (загублені?).

7. *D. carpathicus* Woł. 1888, Spraw. Kom. Fiziogr. Krakow, 22: 214; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 605; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 164.

Тип: «In apricis graminosis ad pedem montis Czywczyn in solo calcareo, 1580 m s.m.» (KRAM).

8. *D. commutatus* (Zapał.) Klokov, 1952, Фл. УРСР, 4: 607; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 165, pro syn. *D. carthusianorum* (Zapał.) Klokov. — *D. carthusianorum* L. var. *commutatus* Zapał. 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 119.

Тип: «Wola Batorska (Krupa), Przemysł-Żasanie (Kotula), Jaryna pod Szkleм (Król), Holosko pod Lwowem (Błocki), Dublany (Paczoski), Rozwadów w Zydcawskiem (Tyniecki); po niższe dziedziны w góрах: pod Trzema Koronami w Pieninach (Zapałowicz), Jabłonica na Przesmyku Tatranskim (Wołoszczak) w Marmaroskiem w głównych dolinach na łąkach i najbliższych stokach gór koło zarosli często i nieraz w bliżkiem sąsiedztwie z odm. i) pratensis, np. na podnożu Gutina, Wyszów Dolny, nad górna Bystrzycą Żółą poniżej ujścia p. Ineului koło 1050 m i t. d. (Zapałowicz)» (KRAM).

9. *D. euponticus* Zapał. 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 141; Kleopow, 1931—1932, Вісн. Київ. ботан. саду, 12-13: 3; Федорончук, 1999, Укр. ботан. журн., 56, 1: 16. — *D. pseudobarbatus* Besser ex Ledeb. 1842, Fl. Ross. 1: 277 (nom. illeg.); Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 609; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 165.

Тип: «Exemplum in Znamienka distr. Alexandria in terra Chersonensi «locis graminosis ad margines silvarum» a Paczoski lectum et «*D. membranaceo* Borb., *D. pseudobarbato* Bess.» subiunctum» (KRAM).

10. *D. eugeniae* Kleorow, 1932, Вісн. Київ. ботан. саду, 14: 103; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 628; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 423.

Тип: «Харьковская губ., Ахтырский у., урочище «Маков лес», близ Тростянца. 27.VI.1914, С. Милютин» (KW, лектотип).

11. *D. guttatus* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Sauc. 1: 328; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 624; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 424.

Тип: «In campestribus inter Turae et Hyranis ostia» (LE).

12. *D. guttatus* M. Bieb. subsp. *falz-feinii* Pacz. 1922, Изв. Гос. степ. запов. Аскания-Нова, 1: 96; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 424, pro sup. *D. guttatus* M. Bieb.

Тип: «Аскания-Нова. Окраина степного пода. 13.VI.1922, И. Пачоский» (KW, лектотип).

13. *D. humilis* Willd. ex Ledeb. 1842, Fl. Ross. 1: 280; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 634; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 426.

Тип: «In herb. Willdenow, N 8548» (B, лектотип).

14. *D. hyranicus* Andr. 1860, Исчисл. раст. Подольск. губ. 1: 18, N 13; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 628; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 425.

Тип: «Konstantynowka in saxosis granitosis ad Hyranim. Andrzejowski» (KW, лектотип; LE, ізотип).

15. *D. laevigatus* (Gruner) Klokov, 1981, Нов. системат. высш. и низш. раст. 1980: 99; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 424. — *D. campestris* M. Bieb. var. *laevigatus* Gruner, 1868, Bull. Soc. Nat. Moscow, 41, 2, 3: 124.

Тип: «In collibus et pratis arenosis veg. demissae ad Borysthenem» (LE).

16. *D. lanceolatus* Steven ex Rchb. 1828, Pl. Crit. 6: 34; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 635, p. p.; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 5: 519.

Тип: «... ad Jahorlik pr. Kozi in Podolia australi, cl. Andrzejowski», tab. 747 (B).

17. *D. leptopetalus* Willd. subsp. *podolicus* Kleorow, 1932, Вісн. Київ. ботан. саду, 14: 130; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 5: 519, pro sup. *D. lanceolatus* Steven ex Rchb.

Тип: «Подол. губ. Балтский у. около м. Ягорлыка на степи. 30.VII.1857, А. Рогович» (KW, лектотип).

18. *D. marschallii* Schischk. 1928, Журн. Гос. Никит. ботан. сада. 10, 2: 39; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 5: 520. — *D. bicolor* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Sauc. 1: 329; id. 1819, Fl. Taur.-Sauc. 3: 301, pro sup. *D. bicolor* M. Bieb. var. *minor* M. Bieb.

Тип: «in Tauriae campestribus aridis collibusque lapidosis» (in herb. M. Biebersteinii) (LE, голотип).

19. *D. mariae* Klokov, in Schedis; Клоков, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 27; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 631; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 424, pro sup. *D. guttatus* M. Bieb. — *D. guttatus* M. Bieb. subsp. *mariae* (Klokov) Kleorow, 1939, Журн. Ін-ту ботан. АН УРСР, 21-22 (29-30): 244.

Тип: «In Tauria prope st. Dzhankoi loco sterpasseo, 1936, I. Zoz» (місце зберігання невідоме).

Примітка. Тип цитується за протологом, в даний час його місцезнаходження, яке не вказане при описі, невідоме і зразки виду в Гербаріях *СВУ* і *KW* відсутні.

20. *D. taeticus* Klokov, 1926, Наук. зап. по біології: 13, excl. var.; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 632; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 425, pro sup. *D. pallidiflorus* Ser.

Тип: «Мариуполь, лівий берег річки, околиці міста над р. Кальміусом, степові схили, 14.VII.1924, М. Клоков» (KW, лектотип).

21. *D. membranaceus* Borbas, 1876, Oesterr. Bot. Zeitschr. 26: 125; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 610; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 166.

Тип: «e deserto Elisabethgradensi Rossiac» (BP).

22. *D. pineticola* Kleorow, 1932, Вісн. Київ. ботан. саду, 14: 119; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 423. — *D. fischeri* auct. fl. uc., non Spreng.: Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 623.

- Тип: «Ucrania distr. Wasilkow, 1815, Andrz.» (KW, лектотип).
23. *D. platyodon* Klokov, 1948, Ботан. журн. АН УРСР, 5, 1: 27; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 615; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 167.
- Тип: «УРСР, Дніпропетровська обл., о-в Хортиця на Дніпрі, пісок, 20.VI.1927, Ю. Клепов» (KW, лектотип).
24. *D. polonicus* Zapał. 1911, Consp. Fl. Galic. Crit. 3: 122; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 607; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 165.
- Тип: «In planitie et collibus humilibus Galiciae septentrionalis ac Regni Poloniae, evider locis siccioribus, ad margines pinetorum (praecipue Pinus silv.) etc., frequens: Krzeszowice, Cratkowice (Jabłonski), in magnis pinetis Sandomiriae (Jachno), Sokal in pinetis (Trusz), Lwów-Przemysłany (Bąkowski), Święta Góra prope Złoczow (Trusz, Raciborski), Żulice (Raciborski), Hrycowola distr. Brody locis apertis pinetorum (Błocki) etc.; Ostra distr. Buczac (Śleńdziński)» (KRAM).
25. *D. pseudoarmeria* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc. 1: 323; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 603; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 163.
- Тип: «... in Tauriae siccis lapidosis.» (LE).
26. *D. pseudobarbatus* Besser ex Ledeb. 1842, Fl. Ross. 1: 277; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 69; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 165; він же, 1999, Укр. ботан. журн., 56, 1: 16, pro syn. *D. euponticus* Zapał. 1911.
- Тип: «Ismailow ... (in herb. W. Besser)» (KW, лектотип).
27. *D. pseudoserotinus* Błocki, 1885, Oesterr. Bot. Zeitschr. 35: 329; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 639; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 5: 521.
- Тип: «Lemberg» (LW).
28. *D. pseudosquarrosus* (Novák) Klokov, 1950, Визн. рослин Укр.: 661; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 639; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 5: 521. — *D. arenarius* L. var. *borussicus* (Vier.) Novák f. *pseudosquarrosus* Novák, 1925, Mem. Soc. Boheme, 1, 9: 25.
- Тип: «С. Кудейки, піски, 6.IX.1927, Ю. Клепов» (KW, неотип).
29. *D. pseudoversicolor* Klokov, 1952, Фл. УРСР, 4: 660, 648; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 424.
- Тип: «Купянский уезд, окр. ст. Кисловки. Кочиновская степь. Правый склон балки Ягодной, 12.IX.1922, Е. Lavrenko» (KW, голотип).
30. *D. rogowiczii* Kleorow, 1932, Вісн. Київ. Ботан. Саду, 14: 104; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 608; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 2: 165, pro syn. *D. polonicus* Kleorow.
- Тип: «Волян. губ. Н. Град-Волян. уезда около м. Полонное. 1860, цв. Тышецкий» (KW, лектотип).
31. *D. squarrosus* M. Bieb. subsp. *ucrainicus* Kleorow, 1932, Вісн. Київ. ботан. саду, 14: 135; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 5: 522, pro syn. *D. squarrosus* M. Bieb.
- Тип: «В окр. Кременчуга, на песках, 1 июля 1949 года. А. Рогович» (KW, лектотип).
32. *D. stawkianus* Tangl. apud A. Tomaschek, 1868, Verh. Zool.-Bot. Ges.: 356. — *D. pseudoserotinus* Błocki f. *stawkianus* (Tangl. apud A. Tomaschek) Fedor. hoc loco, comb. nova.
- Тип: «W okolicy lwowskiego Janowa. Stawki» (місце зберігання невідоме).
33. *D. stenocalyx* (Trautv.) Juz. 1925, Зап. Белорусск. госуд. сельск. и лесн. хоз. IV: 212; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 644; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 5: 522. — *D. superbus* L. var. *stenocalyx* Trautv. ex Juz. l. c.
- Тип: «In Rossia australiori ...: в Орловской, Тульской, Курской, Киевской, Харьковской, Полтавской, Екатеринославской, Воронежской, а также Владимирской, Казанской, Симбирской и Саратовской губ. Подлинные экземпляры Trautvetter'a происходят из Черниговской, Орловской и Киевской губ. (коллектор Беляев А.И.)» (LE).
34. *D. tesquicola* Klokov, 1948, Ботан. журн. УРСР, 5, 1: 26; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 630; Федорончук, 1998, Укр. ботан. журн., 55, 4: 423, pro syn. *D. eugeniae* Kleorow.
- Тип: «Вишняково, Аннинской волости Елисаветградского уезда, целый склон, 30.VII.1921, А. Охпег» (KW, голотип).

Saponaria L.

1. *S. glutinosa* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc. 1: 322; Клоков, 1952, Фл. УРСР, 4: 645.

Тип: «In Tauriae montosis, ad sylvarum margines locisque sterilibus. Circa pagum Temirdschi frequens» (LE).

Примітка. Подаємо протологи деяких описаних з України видів родини Caryophyllaceae (підродини Alsinoideae A. Br. і Paronychioideae Vierh.), опублікованих у попередній нашій статті (Укр. ботан. журн. — 1999. — 56, N 2. — С. 150-155), які на той час не були нам відомі.

— *Minuartia adenotricha* Schischk., 1937, Тр. Ботан. ин-та АН СССР, сер. 1, 3: 169; Шалыт, 1972, Определ. высш. раст. Крыма: 149.

Тип: «Tauria. In cacumine montis Czatyrdag. Fl. fr. 8. VIII. 1856, ...» (LE, голотип).

— *Cerastium tauricum* Spreng., 1819, Nov. Provent.: 10; Шалыт, 1972, Определ. высш. раст. Крыма: 146.

Тип: ймовірно, описаний за зразками рослин, вирощеними в ботсадах Галле і Берліна з насіння, надісланого з Криму (B).

— *Stellaria xanthanthera* Pobed. 1929, Изв. Гл. ботан. сада СССР, 28: 583; Шишкин, 1936, Фл. СССР, 6: 395, pro syn. *S. media* (L.) Cug.

Тип: «П.1843, Kiev, wild im Botanischen Garten» (LE, лектотип).

— *Paronychia cephalotes* (M. Bieb.) Besser subsp. *pontica* Borhidi, 1966, Acta Bot. Acad. Sci. Hung. 12, 1-2: 39; Chaudhri, 1968, Meded. Bot. Mus. Utrecht, 285: 241, pl. XIII, fig. 25-29, pro syn. *P. pontica* (Borhidi) Chaudhri.

Тип: «Tauria: pr. «pertschem ad Sudak» (BPU).

Автори щиро вдячні д-ру біол. наук А.І. Кузьмичову (Ин-т біології внутрішніх вод ім. І.Д. Папаніна РАН, с. Борок), д-ру біол. наук С.М. Зиман (Ин-т ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, м. Київ), mgr. Й. Зимовській (Ягеллонський університет, м. Краків) за допомогу в отриманні відомостей про протологи деяких видів.

Рекомендує до друку
Б.В. Заверуха

Надійшла 05.06.98

Л.И. Крицкая, Н.М. Федорончук, О.Н. Царенко, М.В. Шевера

ТИПИФИКАЦИЯ ВИДОВ СОСУДИСТЫХ РАСТЕНИЙ, ОПИСАННЫХ С УКРАИНЫ: СЕМЕЙСТВО CARYOPHYLLACEAE JUSS. (ПОДСЕМЕЙСТВО SILENOIDEAE A. BR.)

Институт ботаники им. Н.Г. Холодного НАН Украины, г. Киев

Приведен список видов подсемейства Silenoideae A. Br. семейства Caryophyllaceae Juss., описанных с территории Украины. Для каждого вида указаны основная синонимика, номенклатурный тип (голотип, лектотип или изотип, в отдельных случаях автентичные образцы) и место его хранения.

L.I. Krytska, M.M. Fedoronchuk, O.M. Tsarenko, M.V. Shevera

TYPIFICATION OF SPECIES OF VASCULAR PLANTS DESCRIBED FROM UKRAINE: FAMILIE CARYOPHYLLACEAE JUSS. (SUBFAMILIE SILENOIDEAE A. BR.)

M.G. Kholodny Institute of Botany, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv

The list of species of vascular plants of the Caryophyllaceae Juss. (the subfamilie Silenoideae A. Br.) The following data are provided: basonym; original nomenclatural citation; holotype, lectotype and/or isotype; herbarium (-a) at which the specimen (s) is/are deposited.